

Naziv predmeta: Metodika nastave sociologije

Nastavnik: Zvonimir Bošnjak

ECTS–bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: Svi sadržaji Metodike nastave sociologije izvode se u VIII. semestru diplomskog studija.

Status: Obavezan predmet

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat seminara i 2 sata vježbi tjedno

Nastava se organizira na razini cijele grupe u formi temeljni metodički pojmovi–sudjelovanje–kritička evaluacija. Odnosno, istovremeno će se temeljni pojmovi uvoditi, vježbati i seminarski obrađivati u formi najvažnijih tehnika i izvedbenih planova, a na kraju će se sve kritički vrednovati i rezimirati.

Uvjeti za upis kolegija: odslušan ili upisan jedan izborni predmet iz metodičkog bloka.

Cilj kolegija: Rezultat nastave ovog kolegija podrazumijeva usvojenost znanja i vještina kako bi studenti potpuno samostalno mogli:

- planirati nastavu sociologije u gimnazijama i srednjim školama
- programirati nastavne ciljeve, metode i tehnike
- organizirati nastavu sociologije u gimnazijama i srednjim školama
- vrednovati vlastito planiranje, programiranje i organizaciju nastave
- primijeniti temeljne koncepte i informacije matične discipline-sociologije u nastavi
- prepoznati metode i tehnike pogodne za nastavu sociologije u gimnazijama i srednjim školama
- primijeniti suvremena metodička i tehnička dostignuća u nastavi sociologije u gimnazijama i srednjim školama
- vrednovati i poticati kritičko mišljenje u svojoj nastavi
- razvijati konstruktivistički pristup u svojoj nastavi
- razumjeti važnost uravnotežene i svrsishodne komunikacije s učenicima
- razumjeti i primijeniti odgojni potencijal nastave sociologije u gimnazijama i srednjim školama
- vrednovati i analizirati uspjeh, angažman i napredak učenika.

Uloga kolegija u ukupnom kurikulumu: Studenti sociologije nastavničkog usmjerenja slušanjem ovog kolegija steći će znanja i vještine potrebne za uspješno vođenje nastave sociologije i drugih predmeta koje mogu predavati u srednjim školama i gimnazijama. U rasponu od osnovnih do naprednih nastavnih tehnika i metoda, studenti će biti osposobljeni koristiti se ukupnim stečenim spoznajama tijekom studiranja u svrhu njihovog prenošenja na svoje učenike.

Korištene metode: Središnje mjesto zauzima demonstracijska nastava uz primjenu/vježbu i seminarsku raspravu predloženih nastavnih jedinica. Kako nastava na ovom kolegiju ima za cilj upoznati studente sa najširim rasponom metoda i tehnika nastavnog rada, svaka nastavna jedinica je organizirana da prikaže nove i alternativne pristupe; od frontalnog pristupa do interaktivnog i individualnog pristupa. Vježbovni karakter kolegija podrazumijeva uključivanje studenata u svaki oblik nastavnog rada kako bi nakon predavačkog dijela neposrednim iskustvom prepoznali sve zahtjeve nastavnih tehnika. Vođenim raspravama seminarskog dijela studenti će najprije predložiti nastavnu izvedbu izborne teme, a zatim raspraviti u grupi svoj prijedlog.

Sadržaj kolegija – tjedni raspored rada:

Metodikom nastave sociologije studente se upoznaje sa sadržajnim, programskim i organizacijskim zahtjevima nastavničke profesije u gimnazijama i srednjim školama. Kroz predavački, seminarski i vježbovni dio nastoji se postići cjelovita edukacija budućih nastavnika sociologije kako bi potpuno samostalno mogli postavljati i ostvarivati obrazovne i odgojne ciljeve nastave u gimnazijama i srednjim školama. Redoslijed sadržaja podrazumijeva tijekom radnih tjedana. Svaki radni tjedan studenti održavaju seminarsku vođenu raspravu na temu predloženih izvedbenih planova nastave iz sadržaja izbornog kolegija metodičkog bloka.

1. Uvod u kolegij; upoznavanje s temama predavanja i studentskim obvezama; upoznavanje s oblicima rada; evidencija studenata.

2. Uvod u metodiku kao opću i specifičnu disciplinu; posebnosti sociološke metodike; interaktivni rad na nastavnim očekivanjima; rad na uvodnim tehnikama.

3. Pojam planiranja u nastavi; problem etipiranja; sadržajno, procesno i vremensko planiranje; komentar planiranja metoda i tehnika; upoznavanje s temeljnim školskim programima; interaktivne vježbe.

4. Pojam ciljeva u nastavi sociologije; rad na vrstama ciljeva; važnost određivanja ciljeva; interaktivne vježbe.
5. Razredna atmosfera (1. dio); osnovni elementi razredne atmosfere; problem motivacije; interaktivne vježbe.
6. Razredna atmosfera (2. dio); oblici organizacije nastave; frontalna i suradnička nastava; interaktivne vježbe.
7. Pojam primjera u nastavi sociologije (1. dio); konstrukcija primjera; karakteristike primjera.
8. Pojam primjera u nastavi sociologije (2. dio), sociološka imaginacija; interaktivne vježbe.
9. Projektna i tematska nastava u sociologiji; rad na slučaju; vođenje projektne i tematske nastave; interaktivne vježbe.
10. Kritičko mišljenje u nastavi sociologije; važnost kritičkog mišljenja; poticanje kritičkog mišljenja; sustav informacija–znanje u nastavi sociologije; interaktivne vježbe.
11. Praćenje i ocjenjivanje; usklađenost planiranja i ocjenjivanja; tipovi ocjenjivanja; sugestije za kvalitetno ocjenjivanje; interaktivne vježbe.
12. Tehnike i metode prilagođene nastavi sociologije; tradicionalne metode; suvremene metode; demonstracija debate.
13. Stres u nastavi; izvori stresa; izbjegavanje stresa; problem profesionalnog statusa; interaktivne vježbe.
14. Rijetke nastavne tehnike i njihova primjena u nastavi sociologije; vizualne nastavne tehnike; interaktivne tehnike.
15. Suvremene nastavne tehnike i tehnologije u nastavi sociologije u srednjim školama; demonstracija tehnika; interaktivne vježbe; završne napomene; evaluacija.

Literatura:

A. Obavezna: Literatura koja prati opće metodičke sadržaje kolegija i koju studenti moraju konzultirati pri ispitu je sljedeća: Kyriacou Chris (1997), *Temeljna nastavna umijeća*, Educa, Zagreb.

Majda Rijavec, Dubravka Miljković, Vlasta V. Vidović i Vesna V. Štetić (2003), *Psihologija obrazovanja*, IEP–VERN, Zagreb, str. 405–468.

Itković Zora (1997), *Opća metodika nastave*, Književni krug, Split.

Fanuko Nenad (2004), *Sociologija*, Profil, Zagreb.

B. Preporučena (dopunska):

Bruner, J. (2000). *Kultura obrazovanja*. Zagreb: Educa.

Glasser, William (1994), *Kvalitetna škola*, Educa, Zagreb.

Marsh, Colin J. (1994), *Kurikulum*, Educa, Zagreb.

Opći priručnik za nastavnike srednjih škola, grupa autora (1994), *Hrvatski pedagoško–književni zbor*, Zagreb.

C. Seminarska: Studenti biraju jedan seminarski rad prema naslovima koji obrađuju specifično sociološka metodička pitanja i održavaju ga prema dogovorenom rasporedu pred drugim studentima u obliku metodičke vježbe i predaju nacrt te vježbe.

Abelev, M., Vincent, M. B. & Haney T. J. (2008), **The Bottom Line: An Exercise to Help Students Understand How Social Inequality is Actively Constructed**, *Teaching Sociology*, Vol. 36, (April: 150-160).

Albers, B. D. & Bach, R. (2003), **Rockin' Soc: Using Popular Music to Introduce Sociological Concepts**, *Teaching Sociology*, Vol. 31, (April: 237-245).

Babbie, Earl (1990), **The Essential Wisdom of Sociology**, *Teaching Sociology*, Vol. 18 (October:526-530).

Carlin, A. P. (2010), **The Corpus Status of Literature in Teaching Sociology: Novels as “Sociological Reconstruction”**, *American Sociologist* Vol. 41: 211–231.

Collins, Sharon K. & Fisher, Nancy A. (1990), **The Contributions of sociology to the liberally educated person**, *Teaching sociology*, Vol.18 (October: 494–498).

Eglitis, D. S. (2010), **Performing Theory: Dramatic Learning in the Theory Classroom**, *Teaching Sociology* Vol.38 (4) 340–349.

Eisen, D. B. (2012), **Developing a Critical Lens: Using Photography to Teach Sociology and Create Critical Thinkers**, *Teaching Sociology* Vol. 40 (4) 349 –359.

Gordy, L. L. & Peary, A. (2005), **Bringing Creativity into the Classroom: Using Sociology to Write First Person Fiction**, *Teaching Sociology*, Vol. 33, (October: 396-402).

Grauerholz, Liz & Bouma–Holtrop, Sharon (2003), **Exploring critical sociological thinking**, *Teaching sociology*, Vol.31 (October: 485–496).

- Hollander, J. A. (2002), **Learning to Discuss: Strategies for Improving the Quality of Class Discussion**, Teaching Sociology, Vol. 30 (July: 317-327).
- LeMoyné, T. & Davis, J. M. (2011), **Debunking Common Sense and the Taken for Granted: A Pedagogical Strategy for Teaching Social Problems**, Teaching Sociology Vol. 39 (1) 103-110.
- Massengill, R. P. (2011), **Sociological Writing as Higher-level Thinking: Assignments That Cultivate the Sociological Imagination**, Teaching Sociology Vol. 39 (4) 371 -381.
- McCammon, Lucy (1999), **Introducing Social Stratification and Inequality: An Active Learning Technique**, Teaching Sociology, Vol. 27, (January: 44-54).
- Meanwell, E. & Kleiner S. (2014),**The Emotional Experience of First-time Teaching: Reflections from Graduate Instructors, 1997-2006**, Teaching Sociology, Vol. 42 (1) 17 -27.
- Parrott H. M. & Cherry E. (2011), **Using Structured Reading Groups to Facilitate Deep Learning**, Teaching Sociology Vol. 39 (4) 354 -370.
- Simpson, J. M. & Elias V. L. (2011), **Choices and Chances: The Sociology Role-playing Game—The Sociological Imagination in Practice**, Teaching Sociology Vol. 39 (1) 42-56.
- Winston, F. (2007), **First Day Sociology: Using Student Introductions to Illustrate the Concepts of norms**, Teaching Sociology, Vol. 35, (April:161-165).

Način provjere znanja: Vrednuju se (evaluiraju, ocjenjuju) pismeni ispit i seminar kojeg studenti održavaju i predaju u pismenom obliku. Ukupna ocjena proizlazi iz uspjeha na pismenom ispitu i ocjene seminarskog rada.

Svaki student/ica ima pravo na usmeni ispit ukoliko nije zadovoljan/a ocjenom odnosno uspjehom iz pismenog ispita. Pismeni ispit organiziran je u formi otvorenih pitanja, a odnosi se isključivo na sadržaje koji proizlaze iz obavezne literature i nastavnih sadržaja (predavanja, seminara i vježbe) Metodike nastave sociologije.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: kvalitativna i kvantitativna evaluacija na kraju semestra.